

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat BİLGİN tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
İzmir Milletvekili

Resmi enflasyon (TÜİK) %70'leri aşmış, gerçek enflasyonun yüzde 150'yi geçmiş (ENAG) Türkiye ekonomisi hiper enflasyona merdiven dayamıştır. Hayatın her alanına gelen zamlar ilaç sektörüne de yansımış, Türkiye'de ilaca ve sağlık malzemelerine üst üste gelen zamların ve ekonomik buhranın faturasını halka kesme anlayışının bir sonucu olarak sağlığa erişimde de ciddi sorunlar ortaya çıkmakta, halkın ilaca ve tıbbi malzemelere erişimi önünde engeller büyümektedir.

2022 yılı içinde birçoğu piyasada bulunamayan, aralarında kanser, diyabet, hormon, tüp bebek tedavisi ilaçları ve bazı antibiyotiklerin de bulunduğu 508 kalem ilaca yüzde 1 ile yüzde 200 arasında değişen oranda zam gelmiştir. Bu durum çalışanların yanı sıra iktidarın reva gördüğü açlık sınırının ötesinde “ölüm sınırında” maaşlarla yaşayan, hastaneye gitme, ilaç kullanma, kronik rahatsızlıkları nispeten daha fazla olan ve yüzde 10 reçete katılım payı almış oldukları maaşlarından kesilen emekliler için daha da sıkıntılı bir durum olmaktadır.

Öte yandan, yaygın kullanılan ve zorunlu ihtiyaç olan pek çok ilacın fiyatı yüksek oranlarda artarken Sosyal Güvenlik Kurumu'nun (SGK) karşıladığı miktarda ise ilaca gelen zam oranında bir artırım olmamış, SGK'nın karşıladığı fiyat ile ilacın gerçek fiyatı arasındaki uçurum ise zaten ekonomik sıkıntı içinde yaşayan halka fatura edilmeye başlanmıştır.

Vatandaşların ödeme güclüğü çektiği için ilaçlara ulaşamadığını kaydeden İzmir Eczacılar Odası'nın, ilaçların gerçek fiyatı ile SGK'nın ödediği kamu fiyatı arasındaki makasın gittikçe

açıldığı, özellikle son dönemde ilaçların çok yüksek oranda zamlandığı ancak kamu fiyatının aynı oranda artmadığı, vatandaşın ödediği farkların da yükseldiği, SGK'nın kamu fiyatının ilaçlara gelen zam oranına göre artırması ve ithal ilaçlarda maliyetleri gerekçe göstererek ilaç fiyatlarında indirim yapmayan firmalar ile SGK'nın bir mutabakat sağlayarak sözleşme yapması gerektiğine yönelik açıklamaları basında yer almıştır.

Öte yandan, Sağlıkta Dönüşüm Programı uygulaması ile yaşanan finansman sıkıntısı birçok ilacın ödeme kapsamından çıkarılması ilaç krizinin çok ciddi bir boyutudur. SGK bazı ilaçları geri ödeme listesinden çıkararak kazanılmış hakları çalmakta, zaten alım gücü düşük olan vatandaşlarımızın cebine el atmaktadır. Hükümet halkın sağlığından keserek kaynakları sermayenin vergi aflarına, faiz ve ranta kanalize ederken sağlık politikasının gittiği yön ise 'paran kadar sağlığa erişebilirsin, paran yoksa sağlık da yok' noktasına gelmiştir.

Sağlık hakkı öncelikle devlete sorumluluklar yükleyen temel bir insan hakkıdır. Herkese yaşam hakkı tanınması; parasız sağlık muayenesi, sağlık hizmetlerine erişim, ilaç ve her türlü tedavi ihtiyacının devlet tarafından karşılanması sosyal devlet ilkesinin gereğidir. Hükümetin ekonomiyi büyük bir buhrana sürüklemesinin ardından sağlığa, ilaca ve tıbbi malzemelere erişimin her geçen gün daha fazla kısıtlanması yoluyla faturayı halka kesmesi sosyal devlet ilkesinin ihlalidir.

Sonuç olarak rantsal dönüşüme uğratılan, piyasalaşan, ticarileşen, sağlık emekçilerinin ötekileştirildiği, yurttaşla karşı karşıya getirildiği ve sağlıkta şiddet olarak patlamalara dönüşen sağlık sistemindeki yapısal sorunlara ekonomik buhranın faturası da eklenmekte, ilaç ve tıbbi malzemeye erişimde yaşanan ciddi sorunlar, kısıtlamalar yurttaşların yaşamlarını tehdit etmekte, toplumun sağlık ve yaşam hakkını riske atmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- İlaçlara gelen fahiş zamlarla Sosyal Güvenlik Kurumu'nun (SGK) karşıladığı arasındaki fark ne olacak, aradaki farkı kim ödeyecektir?
- 2- SGK'nun karşılaması gereken ilaçlara para ödemek zorunda kalan yurttaşların kazanılmış haklarının gasp edilmesinin önüne geçilecek midir?
- 3- İlaça az para verme stratejisinin birçok ilacın Türkiye'ye gelmesinde engel teşkil etmesiyle ilgili sorun nasıl aşılmakta, bu uygulama sağlığa erişimi nasıl etkilemektedir?
- 4- SGK'nın indirim konusunda ilaç firmalarıyla mutabakat sağlayarak sözleşme imzalamamasının gerekçesi nedir?

69627

- 5- Hem zamlar hem de artan katkı payıyla hastaların ilaca erişemez duruma gelmesiyle ilgili sorunun çözümü için bir çalışmanız var mıdır?
- 6- Muayene, tetkik, tıbbi malzeme ve reçete katılım payı alınmasına ihtiyaç duyulmayacak yeterlilikte kaynağın mevcut olduğu SGK'nin hem faaliyet raporlarında hem de Sayıştay denetim raporlarında belirtildiği göz önüne alındığında, yoksulluk içinde yaşayan emeklilerden kesilen hastane ve reçete katkı payının kaldırılmasına yönelik bir çalışmanız var mıdır?
- 7- 2022 yılı başı itibarı ile döviz kurlarındaki rekor artışın ilaç fiyatlarındaki artışına etkisi ne kadar olmuştur?
- 8- İlaç fiyatlarına yapılan bu zamlarla ilaç sektörü rahatlatılırken hastaların ve eczacıların yaşamış oldukları sorunların çözümüne ilişkin bir çalışmanız olacak mıdır?
- 9- Finansman sıkıntısı nedeniyle hayati öneme sahip çok sayıda ilacın ve tıbbi gerecin ödeme kapsamından çıkarıldığı iddiaları doğru mudur?
- 10- Türkiye'ye 'modern ilaç ambargosu' anlamına gelebilecek bir ilaç tedarikinin karşılanmaması riski var mıdır?
- 11- Son 11 yılda Sağlıkta Dönüşüm Programı adı altında kaç ilaç ödeme listesinden çıkarılmıştır? Bu ilaçlar hangileridir?
- 12- Temel hedefi sağlığın ticarileştirilmesi/özelleştirilmesi olan, "Paran Kadar Sağlık Dönemini" başlatan Sağlıkta Dönüşüm Programı'ndan vazgeçilmesi, sosyal güvenlik anlayışı ile sağlık alanındaki ağır bedellerinin önüne geçilmesi düşünülmektedir?
- 13- Sağlıkta şiddet neden durdurulamamaktadır?